

Sygnatura akt VIII Ga 222/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie, VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Budzyńska

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2014 roku, w S.

na posiedzeniu niejawnym w postępowaniu uproszczonym

sprawy z powództwa Z. K.

przeciwko I. K.

o zapłatę

ze skargi pozwanego I. K. o wznowienie postępowania, zakończonego wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie, VIII Wydział Gospodarczy z dnia 25 marca 2014 roku, sygn. akt VIII Ga 37/14, wydanego na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 7 listopada 2013 roku, sygn. akt X GC 734/13 upr

I. uchyla wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 25 marca 2014 roku, sygn. akt VIII GC 37/14 i znosi postępowanie od wydania zarządzenia z dnia 2 stycznia 2014 r. o doręczeniu pozwanemu odpisu apelacji powoda;

II. zmienia zaskarżony wyrok Sądu I instancji z dnia 7 listopada 2013 roku, sygn. akt X GC 734/13 upr i zasądza od pozwanego I. K. na rzecz powoda Z. K. kwotę 8.127,22 zł (ośmiu tysięcy stu dwudziestu siedmiu złotych, dwudziestu dwóch groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 20 października 2012 roku oraz kwotę 1.517 zł (jednego tysiąca pięciuset siedemnastu złotych) tytułem kosztów procesu.

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.200 zł (jednego tysiąca dwustu złotych) tytułem kosztów postępowania.

Sygn. akt VIII Ga 222/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie w sprawie o sygn. akt X GC 734/13 oddalił powództwo Z. K. przeciwko I. K. oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.217 zł tytułem kosztów procesu.

W uzasadnieniu Sąd pierwszej instancji wskazał, że strony łączyła umowa o dzieło, na mocy której powód zobowiązał się wykonać prefabrykowaną konstrukcję więźby dachowej oraz montaż wiązarów na podstawie projektów przekazanych przez pozwanego. (art. 627 k.c.). Okolicznością sporną okazała się niezapłacona przez pozwanego różnica pomiędzy 8%, a 23% stawką VAT, którą – na podstawie aneksu z dnia 17 sierpnia 2012 roku - zastosował powód wystawiając fakturę.

Sąd Rejonowy podniósł, że z unormowań zawartych w art. 41 ust. 12-12c ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług oraz w § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2008r. wynika, że 8%

stawka podatku od towarów i usług ma zastosowanie w całym budownictwie mieszkaniowym, zarówno objętym społecznym programem mieszkaniowym, jak i nieobjętym tym programem. Stawka w wysokości 8% dotyczy więc także czynności wykonywanych w zakresie świadczenia usług budowlano-montażowych, remontowych, modernizacji, termomodernizacji czy robót konserwacyjnych tych budynków.

Sąd pierwszej instancji zwrócił również uwagę, że stawka w przypadku podatku od towarów i usług ma charakter stały, co oznacza, że dla danego rodzaju czynności pozostaje ona na tej samej wysokości, niezależnie od wielkości podstawy opodatkowania, zatem zastosowanie do danej czynności podlegającej opodatkowaniu właściwej jej stawki podatku następuje ex lege.

Strony zawierając w dniu 11 sierpnia 2012 roku umowę w związku z wyżej wskazanymi przepisami określiły stawkę podatku VAT w wysokości 8%. W treści umowy powód przyznał (sygnując umowę swoim podpisem) że zamawiający dostarczył pozwolenie na budowę jako dokument potwierdzający budownictwo mieszkaniowe (pkt 2). Tym samym powód podpisując umowę musiał znać treść decyzji o pozwoleniu na budowę oraz podstawę do zastosowania podatku w stawce 8% przewidzianej dla budownictwa mieszkaniowego. Sąd Rejonowy zaakcentował, że dla określenia stawki podatku VAT istotna jest klasyfikacja budynków nie zaś dostarczenie przez kontrahenta, czy też nie określonych dokumentów. Potrzebę sporządzenia aneksu rozumieć zatem należy jako chęć zabezpieczenia się powoda przed konsekwencjami zastosowania określonej stawki podatku VAT. Tym bardziej, że to na podatniku : dostawcy towaru czy usługi spoczywa obowiązek określenia dla danego towaru czy usługi prawidłowej stawki VAT (art. 106 ust. 1 ustawy o VAT).

Sąd pierwszej instancji podniósł, że to rzeczą powoda było wykazanie iż właściwą stawką zastosowaną dla dostarczonych usług jest stawka 23% VAT, a nie stawka 8%. Zaakcentował, że powód podczas składania wyjaśnień przyznał, że przed przystąpieniem do zawarcia umowy, zapoznał się z decyzją wydaną w dniu 23 grudnia 2011 roku, stanowiącą pozwolenie na budowę, którego okazania w dalszym ciągu żądał w aneksie. Wskazana decyzja definiowała charakter przedsięwzięcia określając je jako zabudowę mieszkalno – usługową. Jak wynikało z zeznań powoda zwracał się telefonicznie do nadzoru budowlanego w K. i kierownik tego wydziału, który poinformowała go iż są to budynki rehabilitacji indywidualnej. Oparcie się wyłącznie na ustnej telefonicznej rozmowie z pracownikiem urzędu było niewystarczające. Powód nie przedstawił żadnego dokumentu który by określał iż zastosowana przez niego stawka w niniejszym przypadku jest właściwa. Wskazać przy tym należy, iż w przypadku trudności z ustaleniem właściwego grupowania podatnik może się zwrócić o udzielenie informacji w tym zakresie do Urzędu Statystycznego w Ł.. Z takim wnioskiem powód jednakże się nie zwracał. Tym bardziej iż otrzymał od pozwanego oświadczenie, iż wskazane budynki mieszczą się w (...) grupa 111.

Powód wniósł apelację od powyższego wyroku zaskarżając go w całości oraz zarzucając mu:

- obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 6 k.c. w zakresie uznania, iż to na powodzie ciążył obowiązek wykazania, jakie było przeznaczenie budynków do których powód wykonywał więźbę dachową i w konsekwencji jaką stawkę podatkową należało do niej naliczyć, w sytuacji gdy, naliczenie wyższej - 23 % stawki podatku VAT przez powoda, wynikało z treści zawartego przez strony aneksu do umowy, w związku z niedostarczeniem przez pozwanego dokumentacji, z której wynikać miało, iż są to budynki mieszkalne,

- obrazę przepisów postępowania, mająca wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 233 k.p.c., w zakresie dokonanych przez Sąd ustaleń, bez wszechstronnego rozważenia zebranego materiału w sprawie oraz wbrew zasadą logiki i doświadczenia życiowego i w konsekwencji uznanie, iż z umowy zawartej między stronami i decyzji o pozwoleniu na budowę wynika, iż budowane przez pozwanego budynki mają charakter mieszkalny, uprawniający do zastosowania niższej - 8% stawki podatku VAT, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy prowadzi do wniosku przeciwnego, zaś sam obowiązek naliczenia wyższej stawki podatkowej wynikał z treści zawartego przez strony aneksu do umowy, w związku z niedostarczeniem przez pozwanego dokumentacji, z której wynikać miało, iż są to budynki mieszkalne,

- obrazę przepisów postępowania, mająca wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 233 k.p.c., w zakresie dokonanych przez Sąd ustaleń, bez wszechstronnego rozważenia zebranego materiału w sprawie oraz wbrew zasadą logiki i doświadczenia życiowego, w zakresie oceny złożonych przez powoda Z. K. zeznań i w konsekwencji uznanie, iż potwierdził on, że przed przystąpieniem do zawarcia umowy, zapoznał się on z decyzją wydaną w dnia 23 grudnia 2011 roku stanowiącą pozwolenie na budowę, podczas gdy okoliczność ta z treści zeznań powoda nie wynika i w rzeczywistości nie miała ona miejsca.

Wskazując na powyższe powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania.

Po rozpoznaniu apelacji powoda Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 25 marca 2014 r., w sprawie o sygn. akt VIII Ga 37/14, zmienił zaskarżony wyrok i zasądził od pozwanego I. K. na rzecz powoda Z. K. kwotę 8.127,22 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 20 października 2012 r. oraz kwotę 1.517 zł tytułem kosztów procesu (pkt I wyroku); nadto zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 900 zł tytułem kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym (pkt II wyroku).

W piśmie z dnia 10 maja 2014 r. pozwany wniósł skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 25 marca 2014 r. Skarżący zarzucił naruszenie art. 401 pkt 2 k.p.c. z powodu nieważności postępowania wynikającej z faktu, iż na skutek naruszenia przepisów prawa dotyczących doręczenia stronie pozwanej odpisu apelacji powoda i uniemożliwienia jej złożenia odpowiedzi na apelację pozwany był pozbawiony możliwości działania, a przed uprawomocnieniem się wyroku niemożność działania nie ustała.

Wskazując na powyższe pozwany wniósł o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 25 marca 2014 r., sygn. akt VIII Ga 37/14, zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie apelacji w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że zaskarżony wyrok został wydany na posiedzeniu niejawnym w postępowaniu uproszczonym. Podniósł, że rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest uzależnione od dochowania wymogów proceduralnych. Przede wszystkim odpis apelacji powinien zostać doręczony stronie przeciwnej celem umożliwienia mu wypowiedzenia się co do zakresu i podstaw zaskarżenia. Co istotne obowiązkiem Sądu II instancji jest kontrola prawidłowości nadania przez Sąd I instancji biegu apelacji. W realiach niniejszej sprawy pozwany nie otrzymał odpisu apelacji złożonej przez powoda. W konsekwencji został pozbawiony możliwości złożenia odpowiedzi na apelację. Niewątpliwie okoliczność ta rzutowała na treść orzeczenia Sądu II instancji albowiem pozbawienie pozwanego możliwości działania skutkowało tym, że Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie na niepełnym materiale dowodowym. Pozwany wskazał, że dowiedział się o apelacji powoda dopiero z chwilą otrzymania odpisu wyroku Sądu II instancji. Stwierdził, że braki dotyczące doręczenia odpisu apelacji mogłyby zostać konwalidowane gdyby Sąd wyznaczył rozprawę, na której pozwany mógłby zaprezentować swoje stanowisko, zaś fakt orzekania na posiedzeniu niejawnym spowodował, że pozwany został pozbawiony możliwości działania.

Odnosząc się do treści apelacji powoda pozwany wskazał, iż Sąd I instancji w sposób prawidłowy uznał, iż powód nie wykazał wysokości swojego roszczenia. Wyjaśnił, że aneks z dnia 11 sierpnia 2012 r. został sporządzony w celu zabezpieczenia powoda przed koniecznością płatności 23 % podatku VAT w sytuacji gdy wskazane w umowie budynki nie miały charakteru budynków mieszkalnych. Zawarty w tym przedmiocie zapis nie miał charakteru kary umownej a jedynie gwarantował powodowi wyrównanie podatku VAT w sytuacji gdy po stronie powoda zachodzi prawny obowiązek naliczania podatku według stawki 23 %.

W odpowiedzi na skargę o wznowienie postępowania powód wniósł o jej odrzucenie ewentualnie o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarga o wznowienia postępowania zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 399 § 1 k.p.c., w wypadkach przewidzianych w dziale VI Kodeksu postępowania cywilnego, można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem.

W myśl zaś art. 401 pkt 2 k.p.c. można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności: jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej albo nie była należycie reprezentowana bądź jeżeli wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania; nie można jednak żądać wznowienia, jeżeli przed uprawomocnieniem się wyroku niemożność działania ustala lub brak reprezentacji był podniesiony w drodze zarzutu albo strona potwierdziła dokonane czynności procesowe.

W niniejszej sprawie pozwany upatrywał podstawę wznowienia postępowania w fakcie braku doręczenia mu odpisu apelacji strony powodowej. Skarżący wywodził, iż wobec tego, że sprawa została rozpoznana na posiedzeniu niejawnym brak doręczenia mu odpisu apelacji uniemożliwił mu odniesienie się do twierdzeń strony powodowej. Wskazywał zatem, iż został pozbawiony możliwości działania, która to niemożność nie ustala przed uprawomocnieniem się wyroku.

Ustosunkowując się do wskazywanej przez pozwanego podstawy wznowienia w pierwszym rzędzie podnieść trzeba, że pozbawienie strony możliwości obrony swoich praw może polegać na tym, że na skutek wadliwości czynności sądowych, polegającej na naruszeniu konkretnych przepisów kodeksu postępowania cywilnego, strona nie może brać, i nie bierze, udziału w postępowaniu lub w jego istotnej części (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 1974, II CR 155/74; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 1998, III CKN 34/98; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2002, V CKN 1057/00). Analizując, czy doszło do pozbawienia strony możliwości działania, trzeba w pierwszej kolejności rozważyć, czy nastąpiło naruszenie przepisów procesowych, następnie ustalić, czy uchybienie to wpłynęło na możliwość strony do działania w postępowaniu, w końcu zaś ocenić, czy pomimo zaistnienia tych okoliczności strona mogła bronić swych praw w procesie. Dopiero w razie kumulatywnego spełnienia wszystkich tych przesłanek można przyjąć, że strona została pozbawiona możliwości działania (zob. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2008 roku, V CSK 488/07).

Mając na uwadze powyższe wskazać należy, że w postępowaniu cywilnym istotne znaczenie mają przepisy odnoszące się do doręczenia pism procesowych oraz sądowych stronom. Sposób dokonywania doręczeń przez sąd jest regulowany w przepisach o doręczeniach (art. 131-147 k.p.c.), w tym w art. 133 § 3 k.p.c., który stanowi, że jeżeli ustanowiono pełnomocnika procesowego, doręczenia należy - z wyjątkiem dotyczącym Skarbu Państwa - dokonać pełnomocnikowi. Uznać należy zatem, że doręczenia dokonane z uchybieniem przepisu art. 133 § 3 k.p.c. jest nieskuteczne. W wyroku z dnia 16 listopada 2004 r., I PK 36/04, OSNP 2005, nr 12, poz. 176, Sąd Najwyższy stwierdził, że doręczenie pisma procesowego samej stronie, a nie ustanowionemu przez nią pełnomocnikowi, stanowi naruszenie przepisów postępowania (art. 133 § 3), którego wpływ na wynik sprawy i znaczenie dla możliwości obrony przez stronę jej praw należy ocenić z uwzględnieniem okoliczności konkretnego przypadku.

Przenosząc zatem powyższe na grunt niniejszej sprawy podnieść trzeba, że pozwany w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji ustanowił pełnomocnika procesowego - adwokata A. S. - do reprezentowania go w przedmiotowej sprawie przed Sądami wszystkich instancji (k. 77). Pomimo jednak ustanowienia pełnomocnika Przewodniczący w Sądzie Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie zarządził doręczenie odpisu apelacji pozwanemu osobiście, nie zaś jego pełnomocnikowi adwokatowi A. S. (k. 112 oraz zwrotne potwierdzenie odbioru przesyłki adresowanej do pozwanego, zawierającej odpis apelacji powoda 114).

Wadliwość ta w ocenie Sądu Okręgowego miała istotne znaczenie w aspekcie możliwości podjęcia przez stronę obrony swych praw w toku postępowania przed Sądem drugiej instancji. Wskazać bowiem należy, że niniejsza sprawa była rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym. Zgodnie z regulacją art. 505¹⁰ § 2 k.p.c. Sąd może rozpoznać apelację na posiedzeniu niejawnym, chyba że strona w apelacji lub w odpowiedzi na apelację zażądała przeprowadzenia rozprawy. W niniejszej sprawie rozpoznanie sprawy nastąpiło na posiedzeniu niejawnym albowiem powód w apelacji nie wnosił

o wyznaczenie rozprawy. Pozwany zatem nie mógł przedstawić swojego stanowiska. Samo zaś doręczenie odpisu apelacji osobiście pozwanemu, nie zaś jego pełnomocnika, musiało zostać uznane za nieskuteczne. W konsekwencji przyjąć należy, że uchybienie w zakresie doręczenia odpisu apelacji skutkowało pozbawieniem pozwanego możliwości ustosunkowania się do twierdzeń i argumentów podniesionych przez powoda w apelacji, a tym samym obronę jego praw.

Z uwagi na rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym stwierdzić jednocześnie trzeba, że stan ten nie został usunięty do chwili wydania wyroku.

Zgodnie z art. 412 § 1 i 2 k.p.c. Sąd rozpoznaje sprawę na nowo w granicach, jakie określa podstawa wznowienia. Po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd stosownie do okoliczności bądź oddala skargę o wznowienie, bądź uwzględniając ją zmienia zaskarżone orzeczenie albo je uchyla i w razie potrzeby pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

Jak wynika z powyższej regulacji konsekwencją uwzględnienia skargi jest konieczność rozpoznania sprawy na nowo w granicach wyznaczonych zakresem zaskarżenia orzeczenia objętego skargą oraz wydania orzeczenia co do istoty sprawy. W niniejszej sprawie pozwany wniósł skargę o wznowienie postępowania zakończonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 25 marca 2014 r., wydanym na skutek wniesienia apelacji strony powodowej. Mając zatem na względzie granice zaskarżenia obowiązkiem Sądu, w myśl powołanego wyżej przepisu art. 412 § 1 i 2 k.p.c., było dokonanie oceny zasadności wniesionego przez powoda środka odwoławczego do wyroku Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 7 listopada 2013 r.

Odnosząc się więc do wniesionej przez powoda apelacji stwierdzić należy, że zasługiwała ona na uwzględnienie, jej wniesienie skutkowało bowiem zmianą zaskarżonego wyroku i orzeczeniem zgodnie z żądaniem pozwu.

Przed przystąpieniem do zasadniczych rozważań wskazać należy, że Sąd II instancji orzeka w granicach materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym (art. 382 k.p.c.). Oznacza to, że postępowanie apelacyjne polega na merytorycznym rozpoznaniu sprawy i wyrok sądu drugiej instancji musi opierać się na jego własnych ustaleniach faktycznych i prawnych. Stąd też, jeżeli Sąd odwoławczy po rozpoznaniu apelacji dojdzie do przekonania, że konieczna jest zmiana wyroku, zobowiązany jest dokonać własnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, o ile zmiana wyroku zaskarżonego apelacją nie jest wyłącznie następstwem naruszenia przez sąd pierwszej instancji prawa materialnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1998 roku, III CKN 792/98, OSNC 1999, nr 4, poz. 83; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2000 roku, I PKN 54/00, OSNP 2002, nr 9, poz. 206).

Ustosunkowując się do zarzutów apelacyjnych, a zatem zarzutu naruszenia art. 6 k.c. jak i art. 233 § 1 k.p.c., wskazać należy, że Sąd Rejonowy dokonując oceny żądania pozwu poprzestał w istocie jedynie na analizie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2011.177.1054 j.t ze zm.). Ograniczenie się do tej regulacji skutkowało w efekcie brakiem dostatecznej analizy poczynionych przez strony, w aneksie z dnia 17 sierpnia 2012 r., ustaleń w odniesieniu do wysokości stawki podatku VAT – mającej mieć zastosowanie w wystawionej przez powoda na rzecz pozwanego fakturze VAT.

Wbrew stanowisku Sądu pierwszej instancji stwierdzić należy, że dokonanie przez strony ustaleń w tym przedmiocie nie pozostawało bez znaczenia dla oceny treści żądania pozwu. Trzeba zaakcentować za powodem, iż to pozwany w myśl postanowień aneksu był zobowiązany do dostarczenia do dnia 22 sierpnia 2012 r. pozwolenia na budowę, z którego by wynikało, iż przedmiotem umowy są budynki mieszkalne.

Określenie do jakiego rodzaju budynków odnosiła się umowa miało decydujące znaczenie dla ustalenia wysokości należnego podatku VAT. W myśl bowiem art. 146a pkt 1 w zw. z art. 41 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług VAT w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. stawka podatku do towarów i usług wynosi 23 %. Ustawodawca przewidział jednak wyjątki od tej zasady postanawiając, iż w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. stosuje się 8 % stawkę podatku do dostawy, budowy, remontu, modernizacji, termomodernizacji lub przebudowy obiektów budowlanych lub ich części zaliczonych do budownictwa objętego społecznym programem

mieszkaniowym, prze które rozumie się obiekty budownictwa mieszkaniowego lub ich części, z wyłączeniem lokali użytkowych, oraz lokale mieszkalne w budynkach niemieszkalnych sklasyfikowanych w Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych w dziale 12, a także obiekty sklasyfikowane w Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych w klasie ex 1264 - wyłącznie budynki instytucji ochrony zdrowia świadczących usługi zakwaterowania z opieką lekarską i pielęgniarską, zwłaszcza dla ludzi starszych i niepełnosprawnych (art. 146 a pkt 2 w zw. z art. 41 ust. 2 i art. 41 ust. 12 i 12 a ww. ustawy). Jak wynika z powyższego ustalenie wysokości stawki podatku VAT było uzależnione do dokonania kwalifikacji rodzaju obiektu budowlanego, dlatego też strony w aneksie postanowiły, że brak dostarczenia przez pozwanego pozwolenia na budowę, z którego wynikałoby, iż przedmiot umowy odnosi się do budynków mieszkalnych, będzie skutkować wystawieniem przez powoda faktury VAT z uwzględnieniem 23 % stawki podatku od towarów i usług.

W sprawie niespornym jest, że pozwany nie uczynił zadość temu zobowiązaniu, a więc, że nie dostarczył dla powoda pozwolenia na budowę. Powyższa okoliczność została wprost przyznana przez pozwanego w sprzeciwie od nakazu zapłaty (k.39). Skoro zatem pozwany nie dostarczył dokumentów, w oparciu o które możliwym stałoby się ustalenie rodzaju obiektu budowlanego objętego przedmiotem umowy, a co za tym idzie dokonanie oceny jaka stawka podatku VAT powinna mieć zastosowanie, to nie sposób z powyższego zaniechania pozwanego wywodzić dla powoda niekorzystanych skutków prawnych. Trudno jest bowiem w tych okolicznościach oczekiwać, iż powód nie dysponując dokumentacją, z której by wynikało, iż jest uprawniony do zastosowania niższej stawki podatku od towarów i usług (stanowiącej wyjątek od stawki 23 % podatku VAT) oraz mając świadomość, iż wystawienie faktury zawierającej nieprawdziwe informacje pociąga za sobą odpowiedzialność karno-skarbową, pomimo braku takiej dokumentacji wystawi fakturę z zastosowaniem tej obniżonej stawki.

Zgodzić się należy przy tym ze stanowiskiem Sądu Rejonowego, iż to powód, jako wystawca faktury, był zobowiązany do określenia prawidłowej stawki VAT. W niniejszej jednakże sprawie powód nie dysponował dokumentacją w oparciu o którą, byłby uprawniony do określenia 8 % stawki VAT.

Dodać trzeba, że w chwili zawarcia przez strony umowy i jej wykonania obowiązywał przepis art. 19 ust. 4 ustaw o podatku od towarów i usług, który stanowił, że jeżeli wykonanie usługi powinno być potwierdzone fakturą, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wystawienia faktury, nie później jednak niż w 7 dniu, licząc od dnia wydania towaru lub wykonania usługi. Z unormowania tego wynikało, iż obowiązek podatkowy powstaje najpóźniej w ciągu 7 dni od dnia wydania towaru lub wykonania usługi. Inaczej rzecz ujmując powód był zobowiązany do wystawienia faktury i odprowadzenia podatku VAT w ciągu 7 dni od dnia odbioru przedmiotu umowy. Zgodnie zaś z treścią umowy jej wykonanie miało nastąpić do dnia 30 sierpnia 2012 r. Pozwany w toku całego postępowania nie wskazywał, że doszło do opóźnienia w wydaniu przedmiotu umowy, przyjąć zatem należy, że najpóźniej z dniem 30 sierpnia 2012 r. umowa ta została przez powoda zrealizowana. Co za tym idzie od tego momentu powód miał 7 dniowy termin na wystawienie faktury oraz odprowadzenie podatku VAT, który to termin upływał w dniu 6 września 2012 r. Jak wynika z aneksu do umowy pozwany powinien dostarczyć pozwolenie na budowę, z którego miałyby wynikać, iż umowa odnosi się do budynków mieszkalnych, do dnia 22 sierpnia 2012 r. Nie ulega wątpliwości, że dostarczenie tego dokumentu uprawniałoby powoda do wystawienia faktury z zastosowaniem obniżonej stawki podatku VAT. Pozwany jednakże takiej dokumentacji powodowi nie dostarczył, wobec czego nie sposób jest przyjąć, że postępowanie powoda, który w fakturze z dnia 31 sierpnia 2012 r. przyjął stawkę podatku VAT w wysokości 23 %, w świetle ww. przepisów ustawy o podatku od towarów i usług VAT było nieprawidłowe. Wniosek ten jest tym bardziej uzasadniony jeśli się zważy, że jak zeznał powód, z uzyskanej przez siebie telefonicznej informacji z nadzoru budowlanego wynikało, iż budynki te nie mają charakteru budynków mieszkalnych lecz rehabilitacji indywidualnej (k. 87).

Oceny tej nie mógł zmienić fakt, iż pozwany w piśmie z dnia 7 września 2012 r. poinformował powoda o tym, iż zawarta pomiędzy stronami umowa dotyczy budynków mieszkalnych. Po pierwsze bowiem sama informacja w tym zakresie nie stanowiła wykonania przez pozwanego zobowiązania do przedstawienia pozwolenia na budowę, po drugie zaś informacja taka została przedstawiona powodowi już po upływie, wynikającego z ustawy od podatku od towarów i usług, terminu do wystawienia faktury VAT oraz odprowadzenia podatku.

Pozostając przy dokumencie w postaci pozwolenia na budowę decyzji wskazać należy, że co prawda powód w trakcie swego przesłuchania przyznał, iż w momencie podpisania umowy zapoznał się z tym dokumentem - niemniej jednak dodał także, iż to właśnie wobec powstałych wątpliwości, zwłaszcza w świetle decyzji Starosty (...) nr (...) z dnia 23 grudnia 2011 r. (k. 69), co do przeznaczenia budynków będących przedmiotem umowy zażądał od pozwanego dostarczenia pozwolenia na budowę z którego by wynikało, iż są to budynki mieszkalne (k. 86-87). Ustalenia stron w tym zakresie znalazły wyraz w aneksie, na mocy którego pozwany zobowiązał się do przedstawienia dokumentacji, która by miała świadczyć o tym, iż budynki te mają charakter mieszkalny. Zobowiązanie tego pozwany jednak nie wykonał.

Dla wyczerpania tego wyводу dodać należy, że faktura stanowi podstawę dla nabywcy towaru lub usługi do odliczenia podatku naliczonego. Stosownie do obowiązującego do dnia 1 stycznia 2014 r. art. 86 ust. 10 pkt 1 ustawy o podatku od towarów i usług prawo do obniżenia kwoty podatku należnego powstaje w rozliczeniu za okres, w którym podatnik otrzymał fakturę. Należy zauważyć, że prawo do odliczenia wiąże się tylko z otrzymaniem prawidłowo wystawionej faktury. A contrario zatem w przypadku przesłania faktury VAT zawierającej nieprawidłową stawkę podatku VAT nabywca wskazany w tej fakturze winien ją odesłać. Wskazać także należy, że stosownie do art. 20 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, zwane dalej "dowodami źródłowymi" pod pojęciem, których ujmuje się dokumenty otrzymane od kontrahentów, w tym m.in. faktury VAT. W niniejszej sprawie pozwany nie kwestionował faktu zaksięgowania należności wynikającej z wystawionej przez powoda faktury z dnia 31 sierpnia 2012 r. nr (...), co przy braku jej odesłania pozwala na uznanie, że zaakceptował stawkę podatku w wysokości 23 %.

Reasumując stwierdzić należy, że żądanie wysunięte w pozwie zasługiwało na uwzględnienie. Rozstrzygnięcie o odsetkach oparto na treści art. 481 § 1 k.c. zasądzając je zgodnie z żądaniem pozwu po upływie terminu określonego w wezwaniu do zapłaty (k. 16).

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok.

Konsekwencją zmiany zaskarżonego wyroku była także zmiana rozstrzygnięcia o kosztach procesu przed Sądem pierwszej instancji. Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sporu, który powód wygrał w całości, o kosztach tych orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. przy zastosowaniu § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Na koszty te złożyła się: opłata od pozwu w wysokości 300 zł, wynagrodzenie adwokata w wysokości 1.200 zł oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono w oparciu o art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. przy zastosowaniu § 13 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 4 i § 5 ww. rozporządzenia. Na koszty te złożyło się: opłata od apelacji w wysokości 300 zł wynagrodzenie pełnomocnika powoda w postępowaniu apelacyjnym i w postępowaniu ze skargi o wznowienie postępowania.